

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/53/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713204720
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6713204720.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci starostlivosti o maloletú Z. A., nar. XX. XX. XXXX dieťa bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov P. A., rod. R., nar. XX. XX. XXXX bytom A., K. č. XX, t. č. B., D. č. XX, zastúpenej JUDr. Dášou Brázdilovou, advokátkou, advokátska kancelária Zvolen, Trhová č. 1 a U. O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., K. č. XX, t. č. A., B. č. XX, zastúpeného Mgr. Přemyslom Marekom, advokátom, advokátska kancelária PETERKA & PARTNERS, v. o. s., organizačná zložka Bratislava, Kapitulská č. 8/A, IČO: 35 884 703, o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia ohľadom úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, č. k. 5P/147/2013 - 105 zo dňa 11. 04. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou Z. A. každý prvý a tretí víkend príslušného kalendárneho mesiaca v piatok od 15.30 hod. do nedele do 16.00 hod., m e n í tak, že otec maloletej je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletou Z. A. každú prvú a tretiu sobotu príslušného kalendárneho mesiaca od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Otec je povinný maloleté dieťa prevziať v stanovenom čase v bydlisku matky dieťaťa a na tom istom mieste jej dieťa vrátiť riadne a včas.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi ju odovzdať v mieste jej bydliska a v stanovených termínoch.

Predbežné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/390/2013.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen, ktorý konal o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia ohľadom úpravy styku rodiča s maloletou Z. A., tomuto návrhu vyhovel. Styk otca s maloletou upravil podľa § 76 ods. 1 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou prvý a tretí víkend v každom mesiaci od piatku od 15:30 hod. do nedele do 16:00 hod., zároveň zaviazal matku povinnosťou maloletú v uvedenom čase riadne pripravenú odovzdať otcovi pred domom, v ktorom s maloletou býva a otec je povinný v určenom čase maloletú na tom istom mieste odovzdať matke. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že dočasnou úpravou styku otca s dieťaťom bude zabezpečené právo otca podieľať sa na výchove svojho dieťaťa i právo maloletej na pravidelný styk s otcom. Podľa názoru okresného súdu vymedzený styk s maloletou na túto dobu zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletej a je aj v prospech maloletého dieťaťa, aby nestratilo s otcom kontakt.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Odvolanie odôvodnila hlavne tvrdením, že kontaktu medzi dcérou a manželom nikdy nebránila a dodnes nebráni, na rozdiel od tvrdení otca, že matka mu bránila v kontakte s maloletou. Ďalej matka maloletej argumentovala tým, že v dôsledku otcovho nezáujmu o dieťa si otec s dieťaťom vytvorili úplnú jazykovú bariéru. Otec býva v jednoizbovom byte v industriálnej časti Bratislavy a nie je prešetrené či sú v tomto byte vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Matka maloletej uviedla, že otec o dieťa nejavil veľmi dlhú dobu žiaden záujem, no napriek tomu silno s maloletou vyžaduje byť sám, pričom túto možnosť nikdy nevyužil za spoločnej domácnosti pred spustením očierňujúcich a klamlivých emailov istou skupinou tretích osôb. To podľa názoru matky signalizuje, že nejde o úprimný záujem zo strany otca, naopak, ide o nekalé úmysly otca za podpory tretích osôb, ktoré matku s maloletou vôbec nepoznajú. Na záver matka maloletej uviedla, že otec negatívne manipuloval a huckal maloletú proti matke, hovoril jej aká je odvolateľka zlá matka a že za chvíľu bude od nej a od jej rodičov preč.

K odvolaniu matky maloletého boli súdu doručené dva doplnenia odvolania, prvé dňa 07. 05. 2013 a druhé dňa 24. 05. 2013. Doplnenie odvolania zo dňa 07. 05. 2013 podala stará mama maloletej J.. D. R.. Argumentovala, že otec rodinu s maloletou bezdôvodne opustil v čase keď matka maloletej bola na materskej rok a 8 mesiacov. Týždeň na to podal otec maloletej návrh na rozvod manželstva a zverenie maloletej do polovičnej osobnej starostlivosti. Stará mama maloletej uviedla, že je prekvapená posúdením skutkového stavu okresným súdom a rozhodnutím, že otec môže maloletú odvieť niekoľko sto kilometrov a starať sa o maloletú celý víkend. Na záver stará matka maloletej vytýka okresnému súdu, že sa nezaoberal pravdivosťou dôkazov otca, ktoré sú argumentmi priateľov a rodinných príslušníkov otca maloletej (prevažne cudzincov). Doplnenie odvolania zo dňa 24. 05. 2013 podala matka maloletej. Argumentovala, že maloletá má len 2 roky a 4 mesiace a je nemysliteľné, aby takto maličké dieťa odovzdala otcovi maloletej do prostredia, ktoré matka nepozná.

K predbežnému opatreniu vydanému Okresným súdom Zvolen sa dňa 23. 05. 2013 vyjadril aj Úrad práce, soc. vecí a rodiny vo Zvolene. Jeho oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately vyjadrilo názor, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby si ho otec brával z domácnosti matky v takom rozsahu ako to bolo nariadené v predbežnom opatrení a to z dôvodov, že dieťa je ešte vo veľmi útlom veku a nie je zvyknuté na otcovu prítomnosť, bez prítomnosti známych osôb a už vôbec nie počas noci. Z psychického aspektu dieťa k svojmu zdravému vývinu potrebuje jednu primárnu vzťahovú osobu. Je to zvyčajne tá osoba, ktorá s ním bola od narodenia väčšinu času. Postupne môže dochádzať k odlúčeniu od matky a to na pár hodín. Toto sa zvyčajne udeje nástupom dieťaťa do materskej školy čo je tiež štandardne od 3 rokov dieťaťa. Na záver oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately odporúča systém postupného nabiehania pri víkendovom stretávaní sa maloletého dieťaťa s otcom.

Krajský súd v Banskej Bystrici odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1).

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 102 ods. 1, veta prvá O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Podľa odseku 2 v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, (ďalej len „Zákon o rodine“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa § 28 ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Rozhodnutie o predbežnom opatrení nespočíva na výsledkoch dokazovania, na záveroch o skutkovom stave a na právnom posúdení veci, ale predstavuje dočasnú úpravu práv a povinností rodičov, ktoré pominú rozhodnutím vydaným vo veci samej. Je samozrejmé, že rodičom nič nebráni dohodnúť sa o výkone rodičovských práv a na základe tejto dohody realizovať svoje rodičovské práva. Konanie vo veciach maloletých detí má viesť k tomu, aby obaja rodičia vnímali potreby svojich detí, preto aj nariadenie predbežného opatrenia musí byť odôvodnené tým, že potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa je v záujme maloletého dieťaťa. Z posudzovaného hľadiska súd neskúma podmienky dôvodnosti nároku ako v sporovom konaní.

Odvolací súd dospel k záveru, že predbežnému opatreniu bolo potrebné len čiastočne vyhovieť. Vychádzal z toho, čo matka v odvolaní uviedla ohľadne vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletej skutočnosti, z ktorých plynie vzájomná nedôvera medzi rodičmi dieťaťa. Potrebe dočasnej úpravy nasvedčuje aj skutočnosť, že súčasne prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému dieťaťu, o ktorom Okresný súd Bratislava V koná pod sp. zn. 22P/390/2012 čo vyplýva zo súdneho spisu. Okresný súd konštatoval, že pri vymedzení úpravy styku prihliadol aj na tú skutočnosť, že maloletá je útleho veku a preto nepovažoval za vhodné, aby si rodičia maloletú odovzdávali o 19.00 hod., ako to navrhol otec maloletej.

Odvolací súd po preskúmaní všetkých listinných dôkazov najmä so zreteľom na vyjadrenie Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Zvolene, zmenil úpravu styku otca s maloletou tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Okresný súd konštatoval, že pri vymedzení úpravy styku prihliadol aj na tú skutočnosť, že maloletá je útleho veku a preto nepovažoval za vhodné, aby si rodičia maloletú odovzdávali o 19.00 hod., ako to navrhol otec maloletej. Aj keď okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že styk s maloletou upravený v rozsahu tak, ako je vymedzený v tomto rozhodnutí zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletej a je aj v prospech maloletého dieťaťa. Odvolací súd je toho názoru, že okresný súd nezohľadnil útlý vek maloletej ani možnosti a schopnosti otca na starostlivosť o maloletú v časovom rozsahu, v akom vymedzil styk otca s maloletou.

Maloletá je útleho veku a nie je v jej záujme, aby si ju otec brával z domácnosti matky v takom rozsahu ako to bolo nariadené v predbežnom opatrení okresného súdu z dôvodov, že dieťa nie je zvyknuté na otcovu prítomnosť, bez prítomnosti známych osôb a už vôbec nie počas noci. Z psychického aspektu dieťa k svojmu zdravému vývinu potrebuje jednu primárnu vzťahovú osobu. Je jednoznačné, že táto osoba je matka maloletej. Možnosti a schopnosti otca na starostlivosť o maloletú v časovom rozsahu, v akom vymedzil styk otca s maloletou okresný súd vôbec neskúmal ani sa k nim nevyjadril, len konštatoval, že úprava styku zodpovedá týmto možnostiam. Odvolaciemu súdu nie je zo spisového materiálu zrejmé, že otec maloletej disponuje materiálnym vybavením potrebným na plnohodnotnú starostlivosť o maloletú, z dvoch fotiek, ktoré sú súčasťou spisu nemožno tvrdenie okresného súdu potvrdiť. Z uvedeného vyplýva, že otec nedisponuje možnosťami a schopnosťami na samostatnú starostlivosť o maloletú počas viacerých dní, hlavne počas noci.

Na záver odvolací súd uvádza, že úprava styku otca s maloletou tak ako je vymedzená vo výrokovej časti tohto rozhodnutia plne zodpovedá odporúčaniam Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Zvolene.

Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.